

■ BOUWSTEEN SAMENWERKINGSPRINCIPES

In de nieuwe werkwijze gelden enkele basis samenwerkingsprincipes. Daarin kunnen ook barrières ontstaan. In de bouwsteen 'Samenwerkingsprincipes' is aan de hand van een aantal onderwerpen of vraagstukken een uiteenzetting gemaakt van de samenwerkingsprincipes, het signaleren van barrières en een stappenplan om barrières op te lossen. Deze bouwsteen hangt sterk samen met de bouwsteen 'Samenwerking lokaal team en GI'.

Samenwerkingsprincipes

Uitgangspunten:

- Er wordt planmatig als één team gewerkt
- Gezamenlijk wordt alle informatie van het gezin compleet in kaart gebracht
- Gezamenlijk wordt een analyse/weging/besluit en blijvende probleemanalyse gedaan
- Gezamenlijk wordt er gezorgd voor continuïteit in de verantwoordelijkheid en de uitvoering van het veiligheidsplan
- Er wordt aandacht besteed aan het borgen
- Professionals gedragen zich met een professionele houding, waarbij de inhoud (wat, hoe en wie) ter discussie mag staan; er wordt gezamenlijk tot afspraken gekomen
- Er is 100% uitwisseling dossier/informatie
- Er wordt maatwerk geboden om het kind blijvend veilig te laten zijn
- Elkaars kennis/expertise wordt ingezet wanneer dit nodig is

Hoe hou je helder naar het gezin/hulpverlening hoe de rol/taken/verantwoordelijkheden verdeeld zijn?

- **Hoe:** er wordt om de aantal weken een netwerkberaad georganiseerd waarbij alle partijen rondom het gezin aanwezig zijn, denk aan het gezin, netwerk en instanties
- **Wat:**
 - er worden duidelijke afspraken gemaakt (wie doet wat, wanneer en hoe)
 - de taken/verantwoordelijkheden worden verdeeld en wanneer mogelijk gekoppeld aan de doelen
 - voortgang van de doelen wordt besproken om de patronen te doorbreken de structurele veiligheid voor de kinderen te bereiken
 - plan altijd direct een volgend netwerkberaad om tijd te besparen en de continuïteit te waarborgen

Randvoorwaarden van de samenwerkingsprincipes:

- We brengen het gezin, netwerk en de instanties om het gezin in beeld. Wie zijn de mensen?
- Het gezin, netwerk en alle betrokken hulpverlening zijn aanwezig en werken gezamenlijk naar dezelfde haalbare eindsituatie
- Bepaal met elkaar wie wat doet voor het gezin

Barrières

Hoe signaleer je barrières tussen professionals?

- Wanneer je merkt dat de betrokken hulpverlening in een patroon zit waardoor niet (of moeilijk) gezamenlijk wordt gewerkt aan de gestelde doelen om de gezinspatronen te doorbreken
- Er is een blijvend verschil van focus, taal of werkwijze (blijf elkaar op logica overtuigen). Check de volgende punten om te controleren of hier sprake van is:
 - is er focus op kind(eren)of gezin of ouders?
 - is er focus op de blijvende veiligheid van het kind?
 - is sprake van organisaties met een verschillende manier van werken en blijven ze vasthouden aan het eigen plan en manier van werken?
 - is er focus op de privacy van de ouder ten opzichte van de veiligheid van het kind?
 - is er sprake van verschillende manieren en taal bij de taxatie van de veiligheid?
- Er zijn veel wisselingen:
 - er zijn veel wisselingen van hulpverleners of afwezigheid hulpverleners
 - binnen een organisatie zijn meerdere wisselingen van hulpverleners voor één gezin
 - hulpverleners kunnen of willen structureel niet aansluiten bij netwerkberaden

Hoe signaleer je *blijvende* verschillende analyses en/of inhoudelijke afwegingen?

- De betrokken hulpverlening is elkaar blijvend inhoudelijk aan het overtuigen (analyse, weging inhoud), maar wisselen niet van inhoudelijk standpunt (inhoudelijke impasse)
- Bij de gezamenlijke analyse is er blijvend niet hetzelfde beeld
- De betrokken hulpverlening heeft een blijvende andere haalbare eindsituatie
- De betrokken hulpverlening heeft dezelfde haalbare eindsituatie geformuleerd, maar willen inhoudelijk een andere weg bewandelen (doelen, prioriteiten, soort hulp) om de patronen van dit gezin te doorbreken
- De betrokken hulpverlening wordt het niet eens over welke (vervolg)hulpverlening ingezet moet worden om aan de gestelde doelen te werken

Hoe signaleer je een *blijvende* persoonlijke barrière in de samenwerking?

- Je krijgt geen contact met de andere hulpverlener(s)
- Je vindt dat de andere partij is niet objectief is
- Je merkt dat je een persoonlijke irritatie hebt
- Je wordt structureel te laat of niet geïnformeerd

Wanneer signaleer je barrières?

- Tijdens netwerkbijeenkomsten
- In de casuïstiekbesprekingen
- Bij het bespreken van de patronen en doelen
- Observaties tijdens huisbezoek of andere overleggen
- Contact blijft uit of afspraken worden afgezegd

Wat kun je doen als je barrières signaleert?

Als de directe veiligheid van het kind in het gedrang is dan kan er sneller gehandeld worden en mogen stappen overgeslagen worden:

1. *Stap 1: we hebben de barrière zelf goed in beeld*

Hoe? Maak aan de hand van enkele punten een goede analyse om de barrière in beeld te krijgen:

- Wat voor soort barrière is het volgens mij?
- Wat wil ik van de ander weten?
- Waar vinden we elkaar inhoudelijk wel (analyse, weging, patroon etc.)?
- Wat is mijn aandeel/rol in deze barrière?
- Wat doe ik, welk gedrag laat ik zien?
- Wat zou ik kunnen doen om de barrière te doorbreken?
- Vraag een collega om kritisch en feitelijk mee te denken.
- Stel je reflectief op vanuit samenwerkingsprincipes.

2. *Stap 2: ga in gesprek met de betreffende hulpverlener*

Plan eventueel nog een extra gesprek met collega's erbij om de situatie te doorbreken. Hoe?

- Benoem de barrières naar de hulpverlener(s), nodig ze uit voor een gesprek
- Bepaal vooraf het doel en de focus van het gesprek
- Stel vragen; wees nieuwsgierig en heb oprechte interesse naar de ander in het gesprek
- Probeer te begrijpen hoe de ander naar de barrière kijkt
- Geef inzicht in onze eigen analyse en aandeel in de barrière
- Nodig (wanneer nodig) een collega uit om feedback te geven op je eigen handelen of de situatie
- Bespreek met de betrokkenen over het betrekkningsniveau als dit nodig is.

3. *Stap 3: opschalen naar de leidinggevende en eventueel gedragswetenschapper*

Wanneer mogelijk een face-to-face gesprek met alle betrokkenen of per telefoon als de situatie hier om vraagt. Hoe?

- Wanneer de barrière er om vraagt, wordt er gewisseld met collega's en wordt er verder gewerkt vanuit een status quo (wanneer dit niet van invloed is op de veiligheid van het kind)

4. *Stap 4: schaal op naar een hoger management volgens de binnen de organisatie geldende escalatieroutes*

Hoe?

- Altijd maatwerk